

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła 28 marca 2018 r. pozew przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. domagając się:

- 1) stwierdzenia, że uchwała nr 1 z 28 lutego 2018 r. w przedmiocie odwołania z funkcji prezesa zarządu pozwanej S. B. – powzięta przez P. K. działającego jako „pełnomocnik” jedyne go wspólnika pozwanej – jest nieważna;
- 2) stwierdzenia, że uchwała nr 2 z 28 lutego 2018 r. w przedmiocie odwołania z funkcji wiceprezesa zarządu pozwanej A. P. – powzięta przez P. K. działającego jako „pełnomocnik” jedyne go wspólnika pozwanej – jest nieważna;
- 3) stwierdzenia, że uchwała o nieustalonym numerze z 28 lutego 2018 r. w przedmiocie powołania do pełnienia funkcji prezesa zarządu pozwanej M. K. – powzięta przez P. K. działającego jako „pełnomocnik” jedyne go wspólnika pozwanej – jest nieważna;

ewentualnie domagała się:

- 4) uchylenia uchwały o nieustalonym numerze z 28 lutego 2018 r. w przedmiocie powołania do pełnienia funkcji prezesa zarządu pozwanej M. K. – powziętej przez P. K. działającego jako „pełnomocnik” jedyne go wspólnika pozwanej – jako sprzecznej z dobrymi obyczajami oraz godzącej w interesy pozwanej.

Zakreślając podstawę faktyczną powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał wskazała, że wspomniany wyżej P. K. twierdził, iż jest pełnomocnikiem ustanowionym przez jedyne go wspólnika - spółki prawa cypryjskiego (...) Ltd. w N., gdy tymczasem spółka ta, według powódki, nie jest wspólnikiem pozwanej spółki, ani tym bardziej jedynym jej wspólnikiem, gdyż to powódka jest jedynym wspólnikiem pozwanej spółki. Powódka kwestionowała jednocześnie ważność przejęcia udziałów w pozwanej spółce przez zastawnika, jakim była cypryjska spółka (...) Ltd. w N., gdyż jej oświadczenie o przejęciu udziałów miało nie dojść do powódki (jej zarządu) przed 4 marca 2018 r., a zatem w chwili, w której P. K. miał podejmować uchwały jako pełnomocnik spółki (...) Ltd. 28 lutego 2018 r. spółka ta nie mogła być jedynym wspólnikiem pozwanej, gdyż jej oświadczenie (jako zastawnika) o przejęciu udziałów w pozwanej spółce nie dotarło jeszcze do zarządu powódki, a co za tym idzie nie wywołało naówczas żadnych skutków prawnych. Powódka jednocześnie wskazywała, że jej udziały w pozwanej spółce były wówczas zajęte przez innego wierzyciela w osobie (...) Spółki z o.o.

Dodatkowo – w odniesieniu do trzeciej z zaskarżonych uchwał i w kontekście istnienia podstaw do jej uchylenia – powódka zwracała uwagę, że M. K. nie ma wiedzy ani doświadczenia potrzebnych do pełnienia funkcji prezesa zarządu pozwanej spółki i jest jedynie „słupem”, to zaś jest oczywiście sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Pozwana złożyła odpowiedź na pozew datowaną na 13 lipca 2018 r., w której domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na swoją rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana zakwestionowała twierdzenia powódki, jakoby spółka cypryjska (...) Ltd. nie była w chwili podejmowania uchwał jej jedynym wspólnikiem, kwestionowała też jakoby pełnomocnik P. K. nie był prawidłowo umocowany. Podnosiła, że powódka właśnie od spółki (...) Ltd. nabyła wcześniej udziały w pozwanej spółce, a ze względu na brak zapłaty przez powódkę umówionej ceny w określonym przez strony terminie, spółka (...) Ltd. zrealizowała swoje prawa z tytułu zabezpieczającego umowę sprzedaży zastawu i w ten sposób ponownie stała się jedynym wspólnikiem pozwanej, przejmując ponownie wszystkie udziały na własność z chwilą doręczenia oświadczenia w tym względzie na adres powódki 27 lutego 2018 r. Pozwana podnosiła dodatkowo, że członek zarządu pozwanej S. K. zawiadomienie o przejęciu na własność udziałów powódki w pozwanej spółce odebrał 28 lutego 2018 r. Pozwana zakwestionowała też skuteczność zajęcia udziałów powódki przez komornika, gdyż dojść miało do niego

już po ponownym przejściu udziałów przez (...) Ltd., a zatem nie należały one do powódki jako dłużnika długu egzekwowanego przez komornika.

Powódka ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew podtrzymała wcześniej zaprezentowane stanowisko, dodatkowo kwestionując istnienie „zdolności podmiotowej” pod stronie (...) Ltd. do bycia współnikiem pozwanej spółki, nie wyjaśniając jednak właściwie w czym ten brak „zdolności podmiotowej” miałby się przejawiać. Co do przesyłki zawierającej oświadczenie o przejściu udziałów zwracała z kolei uwagę, że było zaadresowane nie do powodowej spółki, ale do jej prezesa zarządu, któremu oddano ją dopiero 5 marca 2018 r. Twierdziła też, że dokument pełnomocnictwa rzekomo udzielonego P. K. jest sfałszowany w zakresie daty. Nadto powódka wskazywała, że nie mogła dokonać zapłaty ceny za nabywane udziały zgodnie z umową, gdyż cypryjska spółka (...) Ltd. nigdy nie wskazała numeru rachunku bankowego w banku odpowiadającym wymogom określonym w umowie.

W dniu 24 maja 2019 r. z interwencją uboczną po stronie pozwanej wystąpił podmiot prawa kanadyjskiego pod nazwą (...), domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powódki na rzecz interwenienta zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu interwenient podzielał stanowisko pozwanej, że spółka cypryjska (...) Ltd. mogła przejąć udziały powódki w pozwanej spółce, ponieważ to ta spółka sprzedała je powódce, a zabezpieczeniem zapłaty ceny przez powódkę był zastaw udziałów - (...) Ltd. jako zastawnik mogła tym samym zaspokoić się z przedmiotu zastawu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. – działała wcześniej pod nazwą (...) Spółka Akcyjna (zmiany dokonano w rejestrze przedsiębiorców KRS 4 listopada 2016 r.). Powódka należy do grupy powiązanych ze sobą spółek mających w nazwie człon (...) oraz siedzibę przy ul. (...) w W.. Członkowie zarządu powódki byli też członkami zarządu innych powiązanych spółek. Pracownikiem spółki (...) odbierającym korespondencję kierowaną do powódki była E. D., która następnie przekazywała przesyłki prezesowi powódki. W tym samym miejscu co E. D. pracował też K. B..

dowód: zeznania świadka E. D. (k. 1627-1628, 1630).

Pozwana – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. – działała wcześniej (do 4 grudnia 2012 r.) pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe-Handlowe spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.. Początkowo jedynym współnikiem pozwanej dysponującym 50 udziałami o łącznej wartości 5.000 zł była K. L.. 28 sierpnia 2013 r. podniesiono kapitał zakładowy do 1.500.000 zł dzieląc go na 15.000 równych udziałów, zaś 17 lutego 2015 r. jedynym współnikiem została spółka prawa cypryjskiego (...) z siedzibą w N..

Fakty niesporne.

Zgodnie z § 16 ust. 1 tekstu jednolitego aktu założycielskiego pozwanej spółki, jej zarząd mógł składać się z jednego lub z większej liczby członków powoływanych i odwoływanych przez Zgromadzenie Wspólników. Jeżeli Zarząd był wieloosobowy, to Zgromadzenie Wspólników mogło powierzyć poszczególnym członkom zarządu pełnienie funkcji Prezesa oraz Wiceprezesa lub Wiceprezesów Zarządu.

Dowód: tekst jednolity aktu założycielskiego pozwanej (k. 465-473).

Cypryjska spółka (...) jako sprzedający zawarła 5 lipca 2016 r. z powódką (działającą wówczas pod nazwą (...) S.A.) jako kupującym umowę sprzedaży udziałów, w której komparycji wskazano, że zawarta zostaje przy udziale S. (...) oraz (...) Sp. z o.o.

Wśród załączników do umowy – stanowiących jej integralną część – znalazły się dokumenty potwierdzające podmiotowość prawną sprzedającego (certyfikaty korporacyjne z Rejestru Spółek Republiki (...)) i kupującego (wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS), jak i kopia dowodu osobistego poręczyciela sprzedającego (K. L.), potwierdzenie rejestracji S. w rejestrze przedsiębiorców O.. Załącznikami do umowy były też wzór umowy zastawu rejestrowego oraz zastawu zwykłego na udziałach i na prawie ochronnym do znaku towarowego (...).

Pod jednostką 1.1.11. zdefiniowano (...) jako rachunek depozytowy w renomowanym banku w (...), który zostanie otwarty łącznie przez S. i Sprzedającego (tj. spółkę (...) Ltd.) w taki sposób, by rachunek ten mógł być obsługiwany tylko łącznie przez S. i Sprzedającego na podstawie złożonej w banku przez S. i Sprzedającego jako współposiadaczy rachunku w odniesieniu do tego rachunku depozytowego oraz we wszelkich kwestiach z nim związanych. Zgodnie z 1.1.14. przez (...) należało rozumieć 15.000 zwykłych udziałów o nominalnej wartości wynoszącej 100 zł każdy w kapitale zakładowym Spółki (tj. pozwanej (...) Sp. z o.o.). Pod jednostkami od 1.1.17. do 1.1.19. zdefiniowano z kolei umowy pożyczki zawarte między Sprzedającym i StaRnberg a Spółką (pozwaną) jako (...), między Sprzedającym a Spółką jako (...) oraz umowy pożyczek zawarte między Poręczycielem Sprzedającego (tj. K. L.) a spółką (tj. pozwaną). Pod jednostką 1.1.24. definiowano natomiast jako (...) szereg zabezpieczeń wierzytelności względem pozwanej wynikających z Umów P., w tym hipoteki na nieruchomościach i zastawy rejestrowe.

Przedmiot umowy określono pod jednostką redakcyjną 2 i tak pod 2.1. wskazano, że Kupujący (tj. powódka) kupuje od Sprzedającego (...) Ltd.) a Sprzedający sprzedaje Kupującemu 100% Udziałów o wartości nominalnej wynoszącej 100 zł każdy w kapitale zakładowym Spółki (tj. pozwanej) w zamian za Cenę Sprzedaży określoną w art. 3.1. Umowy. Pod 2.2. wskazano z kolei, że tytuł prawny do Udziałów – własność Udziałów – przechodzi na kupującego w dniu zawarcia Umowy. Cenę Sprzedaży określono pod jednostką redakcyjną 3. i tak pod 3.1. wskazano, że łączna cena sprzedaży za Udziały wynosi 75.000.000 zł, wobec czego cena sprzedaży za jeden udział wynosiła 5.000 zł i płatna miała być w ten sposób, że 15 października 2016 r. zapłacone będzie 2.000.000 zł, 15 stycznia 2017 r. zapłacone będzie 3.000.000 zł, 15 kwietnia 2017 r. zapłacone będzie kolejne 4.000.000 zł, 15 lipca 2017 r. zapłacone będzie 5.000.000 zł, 15 października 2017 r. zapłacone będzie 6.000.000 zł, 15 stycznia 2018 r. zapłacone będzie 7.000.000 zł, 15 kwietnia 2018 r. zapłacone zostanie 8.000.000 zł a 15 lipca 2018 r. zapłacone zostanie pozostałych 40.000.000 zł. Stosownie do jednostki 3.2. Cena Sprzedaży miała zostać zapłacona na Rachunek Depozytowy.

Pod jednostką 4.1. Strony (powódka i (...) Ltd.), Spółka (pozwana), S. i Poręczyciel Sprzedającego (K. L.) potwierdzili, że zawierając Umowę zamierzają doprowadzić do należytego wykonania zobowiązań Kupującego względem Sprzedającego, a także zobowiązań Sprzedającego, S. i Poręczyciela Sprzedającego względem Kupującego. Stąd pod jednostką 4.2. wskazano, że zawarcie Umowy następowało m.in. w celu doprowadzenia do należytego wykonania zobowiązań Spółki (pozwanej) wobec S. i Poręczyciela Sprzedającego z Umów P. i zwolnienia Spółki z Zabezpieczeń na zasadach określonych w art. 9.5.2. Umowy, w związku z czym z chwilą całkowitej spłaty zadłużenia z tytułu Umów P. Sprzedający, S. zobowiązywali się do dostarczenia Kupującemu oświadczenia o zrzeczeniu się przez S. oraz Poręczyciela Sprzedającego zastawów cywilnych ustanowionych przez Spółkę na podstawie Umowy (...) i Umowy (...), jak też oświadczenia o wyrażeniu przez S. i Poręczyciela Sprzedającego zgody na odwołanie przez Spółkę pełnomocnictw udzielonych S. oraz Poręczycielowi Sprzedającego na podstawie Umowy (...) i Umowy (...). Pod jednostką 4.4. Sprzedający, S. i Poręczyciel Sprzedającego zobowiązali się, że do 15 lipca 2018 r. nie będą podejmować jakichkolwiek czynności egzekucyjnych w stosunku do Spółki, w szczególności nie będą wykonywać praw przysługujących S. z tytułu Zabezpieczeń związanych ze spłatą wierzytelności z tytułu Umów P., przy czym zobowiązanie to miało wygasnąć z chwilą uchybienia przez Kupującego w całości lub w części któremukolwiek z terminów zapłaty Ceny Sprzedaży wskazanych w art. 3.1. o więcej niż 92 dni lub w przypadku, w którym zobowiązanie do zapłaty Ceny Sprzedaży stanie się natychmiast wymagalne stosownie do art. 7.5. Pod jednostką 4.8. wskazano z kolei, że powołanie do zarządu Spółki S. K. następuje za zgodą Kupującego w celu umożliwienia Sprzedającemu sprawowania kontroli należytego wykonywania obowiązków Kupującego wynikających z Umowy.

Szczegółowe kwestie dotyczące zapłaty Ceny i Zabezpieczenia uregulowano pod jednostką redakcyjną 5. Umowy i tak pod 5.1. wskazano, że S., Sprzedający (...) Ltd.) i Poręczyciel Sprzedającego (K. L.) wspólnie wskażą Kupującemu (powódce) w terminie do 31 sierpnia 2016 r. informacje dotyczące rachunku depozytowego, na który Kupujący zobowiązany będzie dokonać płatności Ceny Sprzedaży w sposób, w terminach i w kwotach przewidzianych w art. 3, natomiast zgodnie z 5.2. jeżeli płatność którejkolwiek części Ceny w terminie przewidzianym w art. 3 będzie opóźniona i nie zostanie dokonana przez Kupującego w ciągu dodatkowych 92 dni od upływu pierwotnego terminu do jej dokonania, wówczas zobowiązanie Kupującego do zapłaty całości Ceny Sprzedaży staje się natychmiast wymagalne bez konieczności składania jakichkolwiek dodatkowych oświadczeń przez Sprzedającego bądź S..

Pod 5.4. wskazano, że w celu zabezpieczenia zobowiązania do zapłaty Ceny w dniu zawarcia Umowy zawarta zostanie umowa zastawu rejestrowego na Udziałach oraz umowa zastawu rejestrowego na znakach towarowych, zgodnie ze wzorami stanowiącymi Załączniki do Umowy. Dalej wskazano, że w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat Ceny Sprzedaży Sprzedający (tj. (...) Ltd.) będzie uprawniony do zaspokojenia swoich wierzytelności z przedmiotu zastawu, w szczególności przez przejęcie jego własności, pod warunkiem bezskutecznego upływu okresu 92 dni od pierwszego terminu dokonania danej płatności. Zgodnie z 5.5. Sprzedającemu jako zastawnikowi miało nie przysługiwać uprawnienie do wykonywania praw korporacyjnych z Udziałów przez cały czas ustanowienia zastawu rejestrowego na Udziałach, za wyjątkiem przyznania zastawnikowi praw głosu z Udziałów stosownie do postanowień umowy zastawu na Udziałach. Z kolei pod 5.6. wskazano, że Strony jednocześnie potwierdzają, że w dniu zawarcia umowy zastawu rejestrowego na udziałach Sprzedający, działając jako zastawnik, udzieli Kupującemu nieodwołalnego pełnomocnictwa do wykonywania praw głosu z Udziałów zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy zastawu rejestrowego na Udziałach. Sprzedający potwierdzał, że w zakresie objętym pełnomocnictwem Kupujący będzie jedynym podmiotem uprawnionym do wykonywania praw głosu z Udziałów.

Pod jednostką redakcyjną 10. strony określiły zasady kierowania zawiadomień i korespondencji wskazując, że mają być one dokonywane w języku polskim i powinny być albo doręczone do rąk własnych za potwierdzeniem odbioru, albo przesłane pocztą poleconą za potwierdzeniem odbioru albo przesłane przez kuriera za potwierdzeniem odbioru na adresy wskazane w Umowie albo na adres zgłoszony na piśmie przynajmniej pięć dni roboczych przed dniem dostarczenia odpowiedniego zawiadomienia czy korespondencji. Adres dla Kupującego (powódki) i Spółki (pozwanej) wskazano jako „do wiadomości: (...) S.A., adres: ul. (...),(...)-(…) W., adres poczty elektronicznej: (...)” natomiast w przypadku Sprzedającego ((...) Ltd.), S. i Poręczyciela Sprzedającego adres wskazano jako „do wiadomości: Kancelaria Adwokacka adwokata P. K., adres „Filia w G. przy ul. (...), (...)-(…) G., adres poczty elektronicznej: (...)”. Dalej wskazano, że zawiadomienia będą uważane za otrzymane przez adresata w dniu potwierdzenia odbioru w przypadku doręczenia do rąk własnych lub w dniu, w którym zostanie podpisane pokwitowanie odbioru – w przypadku przesyłek poleconych lub przesłanych kurierem lub w dniu, w którym upłynie termin odbioru przesyłki, dwukrotnie awizowanej, wysłanej na adres zgodny z Umową.

Stosownie do jednostki 11.1. Umowa podlegała prawu polskiemu i miała być zgodnie z nim interpretowana.

Dowody:umowa sprzedaży udziałów z 5.07.2016 r. (k. 91-140).

W związku z zawarciem umowy sprzedaży udziałów 5 lipca 2016 r. cypryjska spółka (...) jako zastawnik oraz powódka (pod nazwą (...) S.A.) jako zastawca zawarli umowy zastawu rejestrowego oraz zastawu zwykłego w celu zabezpieczenia zobowiązania Zastawcy (powódki) do zapłaty Ceny Z. ((...) Ltd.).

Pod jednostką 1.1. Umowy Z. strony zdefiniowały pojęcie (...) jako łączną cenę sprzedaży za Udziały wynoszącą 75.000.000 zł płatną w ośmiu ratach w terminach od 15 października 2016 r. do 15 lipca 2018 r. (...) zdefiniowano jako każdy przypadek naruszenia przez Zastawcę Zobowiązań Zastawcy, pod warunkiem bezskutecznego upływu okresu 92 dni od pierwotnego terminu dokonania danej płatności stosownie do art. 5.2. i art. 5.4. Umowy Sprzedaży Udziałów. Słowo Spółka oznaczało (...) Spółkę z o.o. w S. (pozwaną), a (...) oznaczały 15.000 udziałów, które łącznie stanowią 100% kapitału zakładowego i praw głosu na zgromadzeniu wspólników Spółki o wartości nominalnej 100 zł każdy udział i łącznej wartości nominalnej 1.500.000 zł. Pojęcie (...) oznaczało zobowiązanie Zastawcy do zapłaty Ceny za Udziały w terminach i wysokościach określonych w Umowie Sprzedaży Udziałów oraz zobowiązanie Zastawcy z tytułu zapłaty odsetek za opóźnienie.

Pod jednostką 2.1. wskazano, że w celu zabezpieczenia Zobowiązań Zastawcy, tj. zobowiązania Zastawcy do zapłaty Ceny za Udziały w terminach i w wysokościach określonych w Umowie Sprzedaży Udziałów oraz zobowiązania Zastawcy z tytułu zapłaty odsetek za opóźnienie, Zastawca ustanowił na rzecz Z. zastaw rejestrowy na Udziałach, a Z. Z. Rejestrowy przyjął. Zgodnie z jednostką 2.2. Zastaw Rejestrowy miał zostać ustanowiony z najwyższym pierwszeństwem przed innymi wierzycielami, tj. zostać wpisany na miejscu pierwszym w rejestrze zastawów. Zgodnie z 2.3. najwyższa suma zabezpieczenia Z. Rejestrowego w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy o zastawie rejestrowym

została ustalona na kwotę odpowiadającą 130% wartości Ceny, tj. na 97.500.000 zł, a pod 2.4. wskazano, że zgodnie z katalogiem sposobu opisu przedmiotów zastawu przedmiot Z. Rejestrowego miałby opisany jako „Udziały w Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością” pod nazwą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z jednostką 2.6. Zastaw Rejestrowy miał pozostać w mocy przez Okres Zabezpieczenia, a po całkowitym wykonaniu Zobowiązań Zastawcy Z. zobowiązywał się do złożenia oświadczenia o wygaśnięciu Zobowiązań Zastawcy dla potrzeb złożenia wniosku o wykreślenie Z. Rejestrowego z rejestru zastawów. Z kolei pod jednostką 3.1. wskazano, że Poza Z. Rejestrowym w celu zabezpieczenia Zobowiązań Zastawcy, Zastawca stosownie do art. 327 w zw. z art. 328 k.c. ustanowił na rzecz Z. zastaw prawa cywilnego na Udziałach (Zastaw Zwykły), a Z. Z. Zwykły przyjął.

Pod jednostką 6 Umowy Z. uregulowano kwestię wykonywania prawa głosu z udziałów wskazując pod 6.1., że w Okresie Zabezpieczenia wykonywanie prawa głosu z Udziałów zostaje przyznane Z. ((...) Ltd.), co nie wyklucza możliwości udzielenia Zastawcy (powódce) przez Z. pełnomocnictwa do wykonywania prawa głosu z Udziałów w zakresie określonym w pełnomocnictwie. W dniu zawarcia Umowy Z. Zastawni miał przy tym udzielić Zastawcy pełnomocnictwa zgodnie ze wzorem stanowiącym Załącznik nr 1 do Umowy Z., co nie wyłączało udzielenia Zastawcy dalszych pełnomocnictw.

Kwestię zaspokojenia z przedmiotu zastawu określono pod jednostką redakcyjną 7. i tak zgodnie z 7.1. zaspokojenie Zobowiązań Zastawcy wobec Z. zabezpieczonych Z. Zwykłym oraz Z. Rejestrowym nastąpić miało według wyboru Z., m.in. przez przejęcie Udziałów na własność przez Z. w trybie art. 22 ustawy o zastawie rejestrowym (lit. b). Zgodnie przy tym z 7.2. przed podjęciem tych działań Z. miał powiadomić Zastawcę na piśmie o wyborze sposobu zaspokojenia. Zgodnie z kolei z 7.3. w przypadku, gdy zaspokojenie z przedmiotu Z. Rejestrowego nastąpi w sposób określony w 7.1. lit. b przejęcie praw do Udziałów na Z. miało dochodzić do skutku z momentem doręczenia Zastawcy oświadczenia o przejęciu na własność (...). Od Dnia Przejęcia Z. miał być uprawniony do wykonywania wszystkich praw korporacyjnych wynikających z Udziałów. Zgodnie zaś z 7.4. w przypadku, gdy zaspokojenie z przedmiotu Z. Rejestrowego miało nastąpić w sposób określony w 7.1. lit. b, wartość Udziałów miała odpowiadać ich wartości nominalnej (...). Stosownie do jednostki redakcyjnej 7.5. w przypadku, gdy zaspokojenie z przedmiotu Z. Rejestrowego miało nastąpić w sposób określony w 7.1. lit. b, Zobowiązania Zastawcy miały wygasać do wysokości Wartości Przejęcia w Dniu Przejęcia. W przypadku gdy Wartość Przejęcia byłaby wyższa od wartości Zobowiązań Zastawcy, to Z. miał w terminie jednego miesiąca od Dnia Przejęcia zwrócić Zastawcy różnicę pomiędzy Wartością Przejęcia a wartością Zobowiązań Zastawcy albo według wyboru Z. miał przenieść zwrotnie na Zastawcę udziały w Spółce w liczbie odpowiadającej ilorazowi różnicy między Wartością Przejęcia a wartością Zobowiązań Zastawcy oraz Wartości Przejęcia jednego udziału w Spółce. W przypadku gdy Wartość Przejęcia byłaby niższa od wartości Zobowiązań Zastawcy, Z. miał być uprawniony do dalszego dochodzenia zaspokojenia. Pod 7.6. Strony potwierdziły, że Z. Rejestrowy wygasa z chwilą całkowitego wygaśnięcia Zobowiązań Zastawcy stosownie do 7.5.

Zagadnienie zawiadomień uregulowano pod jednostką redakcyjną 9, w ten sposób, że pod 9.1. zawarto wymów, że wszystkie zawiadomienia składane przez Strony w związku z wykonywaniem postanowień Umowy muszą mieć formę pisemną i muszą być odpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania danej Strony, zaś pod 9.2. wskazano, że zawiadomienia mogą być doręczane do rąk własnych, przesyłane pocztą poleconą lub kurierską za potwierdzeniem odbioru na wskazane w Umowie Z. adresy: w przypadku Z. na adres (...) A. S., D. 2, (...), 11th floor, (...), N., Cypr z dopiskiem (...) z kopią do Kancelaria Adwokacka adwokata P. K., Filia w G. przy ul. (...), (...)-(...) G.”, zaś do Zastawcy na adres (...) Spółka Akcyjna, ul. (...), (...)-(...) W., z dopiskiem do rąk własnych Prezes Zarządu”. Wskazano też, że w przypadku doręczenia do rąk własnych, przesłania pocztą kurierską lub pocztą poleconą zawiadomienia będą uważane za skuteczne w momencie doręczenia. Strony zobowiązywały się też do informowania o zmianie adresów (pod 9.3.), a pod 9.4. postanowiono, że doręczenie pod adres wskazany przez Stronę, w przypadku odesłania zwrotnego przez pocztę przesyłki wysłanej na podany adres, uważać się będzie za skuteczne z upływem 7 dnia licząc od następnego dnia pod dniem wysłania, jeżeli przesyłka nie została podjęta przez adresata, bez względu na przyczynę niepodjęcia.

Dowód:umowa zastawu rejestrowego oraz zastawu zwykłego między (...) a powódką (k. 141-163).

W celu zabezpieczenia wiarygodności cypryjskiej spółki (...) wobec powódki z tytułu zapłaty Ceny Sprzedaży za udziały w pozwanej spółce (...) Sp. z o.o., (...) Ltd. jako Z. zawarła również umowę zastawu rejestrowego oraz zastawu zwykłego z pozwaną spółką (...) Sp. z o.o. jako Zastawcą, której przedmiotem było ustanowienie Z. Rejestrowego na każdym z praw ochronnych wynikających z rejestracji Znaków Towarowych w Urzędzie Patentowym RP.

Dowód:umowa zastawu rejestrowego oraz zastawu zwykłego między (...) a pozwaną (k. 164-187).

Zastaw Rejestrowy ustanowiony zgodnie z umową zastawu rejestrowego oraz zastawu zwykłego zawartą między (...) a powódką (wówczas jako (...) S.A. w W.) został wpisany do Rejestru zastawów pod pozycją 2499522. Jako zastawnik wskazana została w nim cypryjska spółka (...) Ltd., jako zastawca (...) S.A., a przedmiot zastawu określono jako udział w spółce z o.o. zgodnie z numerem pozycji katalogu G1 – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., Liczba udziałów obciążonych zastawem określona została na 15.000, wartość nominalna udziału na 100 zł, wielkość kapitału zakładowego na 1.500.000 zł. Najwyższa suma zabezpieczenia oznaczona została na 97.500.000 zł. Zawarto również wzmianki o sposobie zaspokojenia określonym w art. 22 i art. 24 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.

Dowód:aktualny odpis z Rejestru Zastawów dla nr pozycji 2499522 (k. 462-464).

Między powódką (ciągle pod nazwą (...) S.A.) a (...), S. (...) oraz K. L. prowadzona była korespondencją, której przedmiotem było wskazanie przez (...) Ltd. oraz S. (...) rachunku depozytowego, który będzie spełniał wymogi ustalone w Umowie Sprzedaży Udziałów pod jednostką redakcyjną 5.1. Pismem z 29 sierpnia 2016 r. podmioty te zwróciły się do powódki o wydłużenie terminu do wskazania tego rachunku bankowego do 30 września 2016 r., na co powódka pismem z 14 września 2016 r. wyraziła na to zgodę.

W piśmie z 18 października 2016 r. (...), S. (...) oraz K. L. prosili o kolejne przedłużenie terminu do wskazania rachunku spełniającego wymogi z jednostki redakcyjnej 5.1. Umowy Sprzedaży Udziałów do 30 listopada 2016 r., a to ze względu na trwające ustalenia co do zasad funkcjonowania tego rachunku. Jednocześnie zwracali się o wstrzymanie się przez powódkę z płatnością pierwszej raty Ceny Sprzedaży przypadającą na 15 października 2016 r. do czasu wskazania numeru rachunku depozytowego. W odpowiedzi z 29 grudnia 2016 r. powódka (już działając pod nazwą (...) S.A. w W.) zaproponowała zawarcie aneksu do Umowy Sprzedaży Udziałów, w której będzie przełożony termin wskazania rachunku, na który dokonywała będzie płatności, jak też przesunięte byłyby terminy płatności rat.

Pismem z 25 lipca 2017 r. (...), S. (...) oraz K. L. stosownie do art. 5.1. Umowy Sprzedaży Udziałów wskazali powódce rachunek depozytowy nr (...) należący do A. A. w Z. jako agenta depozytowego. Powódka w piśmie z 14 sierpnia 2017 r. nie zgodziła się na dokonywanie płatności na podany rachunek, gdyż nie spełniał on wymogów z jednostki 1.1.11. Umowy Sprzedaży Udziałów. Zdaniem powódki nie był to rachunek depozytowy w renomowanym banku w (...), który zostałby otwarty łącznie dla S. i Sprzedającego ((...) Ltd.) w taki sposób, by rachunek ten mógł być obsługiwany tylko łącznie przez S. i Sprzedającego na podstawie instrukcji złożonej w banku przez S. i Sprzedającego jako współposiadaczy tego rachunku depozytowego w odniesieniu do niego i wszystkich kwestii z nim związanych. (...), S. (...) oraz K. L. uważali jednak, że wymogi umowne co do rachunku bankowego zostały spełnione, wobec czego powódka powinna dokonywać na niego płatności. Niemniej, pismem z 23 października 2017 r. przedłużyli termin płatności jednorazowo do 122 dni od daty pierwotnego wezwania, tj. łącznie o 30 dni, jednocześnie zapewniając, że przed upływem tego terminu wskażą nowy numer rachunku depozytowego, który będzie literalnie odpowiadał postanowieniom umowy.

Dowody:pismo z 29.08.2016 r. (k. 475);

pismo z 14.09.2016 r. (k. 476-447);

pismo z 18.10.2016 r. (k. 478-479);

pismo z 29.12.2016 r. (k. 480-489);

pismo z 25.07.2017 r. (k. 490-492);

pismo z 14.07.2017 r. (k. 493-494);

pismo z 23.10.2017 r. (k. 495-499);

pismo z 30.10.2017 r. (k. 450-452).

Pismem z 6 listopada 2017 r. doręczonym powódce (...) S.A. w W. 16 listopada 2017 r. (...) Ltd., S. (...) oraz K. L. wezwali powódkę do zapłaty pierwszych pięciu rat Ceny Sprzedaży Udziałów (tj. kwot 2.000.000 zł, 3.000.000 zł, 4.000.000 zł, 5.000.000 zł oraz 6.000.000 zł, co do których termin zapłaty już upłynął. Wskazali jednocześnie rachunek do dokonania wpłaty o numerze (...), którego posiadaczami są (...) oraz S. (...), Bankiem jest (...) Ltd. w N..

Dowód:pismo z 6.11.2017 r. (k. 453-454).

Powódka w piśmie z 30 listopada 2017 r. skierowanym do (...) Ltd., S. (...) oraz K. L. odpowiedziała na pismo z 6 listopada 2017 r. i domagała się przedstawienia dowodu, że wskazany w piśmie z 6 listopada 2017 r. rachunek bankowy spełnia wymogi określone pod jednostką 1.1.11. Umowy Sprzedaży Udziałów. Powódka jako satysfakcjonujący ją dowód wymieniła umowę rachunku bankowego bądź zaświadczenie banku o uruchomieniu rachunku bankowego spełniającego wymagane Umową warunki. Powódka zwracała też uwagę, że w jej ocenie bieg 92-dniowego terminu określonego Umową może rozpocząć się dopiero po wskazaniu numeru rachunku bankowego pismem z 6 listopada 2017 r.

(...) Ltd., S. (...) w odpowiedzi pismem z 9 lutego 2018 r. przesłały datowane na 18 stycznia 2018 r. zaświadczenie dotyczące wskazanego w piśmie z 6 listopada 2017 r. rachunku, wystawione przez (...) Ltd. (Bank (...)). Powódka (...) S.A. w piśmie z 16 lutego 2018 r. nadal zarzucała, że wskazany rachunek bankowy nie spełnia wymogów umownych, gdyż z pisma banku nie wynika, że rachunek może być wykorzystywany „wyłącznie wspólnie” przez (...) Ltd., S., a jedynie, że może być wykorzystywany wspólnie przez współposiadaczy rachunku.

Dowody:pismo z 30.11.2017 r. (k. 455-456);

pismo z 9.02.2018 r. (k. 466-467);

pismo z 16.02.2018 r. (k. 468-471).

W dniu 27 lutego 2018 r. E. D. w siedzibie powódki odebrała adresowaną do powódki (z dopiskiem „do rąk własnych Prezesa Zarządu”) przesyłkę przyniesioną przez pracowników B. (...) K. i Wspólnicy. Do przesyłki załączono pismo z dopiskiem (...) zaadresowane „J. W., Prezes Zarządu (...) S.A. (dawniej: (...) S.A.), ul. (...), (...)-(...) W.” opatrzone również dopiskiem „Do rąk własnych Prezes Zarządu”. W piśmie tym adwokat Ł. T. wskazywał, że w imieniu (...) przesyła oświadczenie Z. o zamiarze przejęcia na własność Udziałów Spółki z 19 lutego 2018 r. (zgodnie z umową zastawu rejestrowego oraz zastawu zwykłego z 5 lipca 2018 r.) oraz oświadczenie Z. o przejęciu na własność Udziałów Spółki z 20 lutego 2018 r. (zgodnie z umową zastawu), które to dokumenty miały się znajdować w zamkniętej kopercie zaadresowanej do spółki (...) S.A. (dawniej: (...) S.A.) z dopiskiem „do rąk Prezes Zarządu”.

Prezes Zarządu powódki (...) S.A. w W. J. W. otworzył załączoną do pisma przewodniego z 27 lutego 2018 r. przesyłkę w obecności notariusza w kancelarii notarialnej M. G. (1) i M. G. (2).

Zgodnie z oświadczeniem Z. o przejęciu na własność Udziałów Spółki datowanym na 19 lutego 2018 r. (...) działając na podstawie pkt 5.4. Umowy Sprzedaży Udziałów z 5 lipca 2016 r. a także na podstawie pkt. 7.1., 7.2. oraz 7.3. Umowy Z. Rejestrowego oraz Z. Zwykłego z 5 lipca 2016 r. – poinformowała, że w związku z niedokonaniem przez (...) S.A. płatności Ceny przez okres co najmniej 92 dni od terminu, w którym płatność ta powinna być dokonana, Y. zamierza skorzystać ze swojego uprawnienia do przejęcia na własność 1.500 udziałów w kapitale zakładowym (...) Sp. z o.o.

stanowiących 100% udziałów Spółki. Wskazano też, że zgodnie z 7.4. w zw. z 7.1.b. Umowy Z. Wartość Przejęcia odpowiada wartości nominalnej Udziałów i wynosi 1.500.000 zł.

Zgodnie z oświadczeniem Z. o przejęciu na własność Udziałów Spółki datowanym na 20 lutego 2018 r. (...) działając na podstawie pkt 5.4. Umowy Sprzedaży Udziałów z 5 lipca 2016 r. a także na podstawie pkt. 7.1., 7.2. oraz 7.3. Umowy Z. Rejestrowego oraz Z. Zwykłego z 5 lipca 2016 r. – oświadczyła, że przejmuje na własność 1.500 udziałów w kapitale zakładowym (...) Sp. z o.o. stanowiących 100% udziałów Spółki oraz, że zgodnie z 7.4. w zw. z 7.1.b. Umowy Z. Wartość Przejęcia odpowiada wartości nominalnej Udziałów i wynosi 1.500.000 zł.

Dowody: notatka służbowa z 27.02.2018 r. (k. 472);

pismo przewodnie z 27.02.2018 r. (k. 473);

oświadczenie Z. o przejęciu na własność Udziałów Spółki z 19.02.2018 r. (k. 474-475, 940-940v);

oświadczenie Z. o przejęciu na własność Udziałów Spółki z 20.02.2018 r. (k. 476-477, 938-939);

protokół z 5.03.2018 r. – repertorium A nr 2075/2018 (k. 479-497);

zeznania świadka E. D. (k. 1627-1628, 1630).

W dniu 28 lutego 2018 r. P. K. – na podstawie pełnomocnictwa z 27 lutego 2018 r. obejmującego pod pkt 5 zwołanie i uczestniczenie w zwyczajnych i nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników (...) Sp. z o.o. w S. oraz podejmowanie wszelkich czynności mających na celu wykonywanie prawa głosu z udziałów przysługujących Mocodawcy w Spółce, w szczególności (lecz nie wyłącznie) w sprawie odwoływania i powoływania członków zarządu Spółki – zwołał jako pełnomocnik (...) Ltd. będącej jedynym wspólnikiem pozwanej spółki (...) Sp. z o.o. Zgromadzenie Wspólników pozwanej w trybie art. 240 k.s.h.

Zgromadzenie Wspólników pozwanej podjęło uchwałę nr 1, zgodnie z którą odwołano ze skutkiem natychmiastowym z funkcji Prezesa Zarządu S. B. oraz uchwałę nr 2, zgodnie z którą odwołano ze skutkiem natychmiastowym z funkcji Wiceprezesa Zarządu A. P..

Dowody: pełnomocnictwo z 27.02.2018 r. (k. 500-502);

uchwała nr 1 z 28.02.2018 r. (k. 498);

uchwała nr 2 z 28.02.2018 r. (k. 499).

W dniu 28 lutego 2018 r. podjęto też uchwałę, na mocy której do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu pozwanej powołano M. K..

Fakty niesporne.

M. K. 28 lutego 2018 r. wyraziła zgodę na powołanie jej na członka zarządu (...) Sp. z o.o..

Dowód: oświadczenie z 28.02.2018 r. (k. 948).

Już 28 lutego 2018 r. pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. – na ręce członka zarządu S. K. – doręczono zawiadomienie o przejęciu na własność Udziałów Spółki przez (...) w wyniku zaspokojenia się z przedmiotu zastawu rejestrowego.

Do zawiadomienia załączono umowę sprzedaży udziałów z 5 lipca 2016 r. oraz umowę zastawu rejestrowego i zastawu zwykłego z 5 lipca 2016 r., jak i pismo z 27 lutego 2018 r. do (...) S.A. z załącznikami w postaci oświadczenia zastawnika o zamiarze przejęcia udziałów oraz oświadczenia zastawnika o przejęciu udziałów.

Dowód: zawiadomienie o przejęciu na własność Udziałów Spółki z 28.02.2018 r. z załącznikami (k. 962# (...)).

Również 28 lutego 2018 r. S. K. złożył na ręce nowo powołanej Prezes Zarządu pozwanej M. K. rezygnację z pełnienia funkcji członka zarządu (...) Sp. z o.o. w S..

Dowód: oświadczenia S. K. z 28.02.2018 r. (k. 934, 1013).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Żoliborza w W. S. W. doręczył powódce (...) S.A. w W. 2 marca 2018 r. pismo przewodnie do dłużnika datowane na 1 marca 2018 r., w którym wskazał, że przesyła zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego oraz zajęcie udziałów w spółce prawa cywilnego.

W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania egzekucyjnego pod sygnaturą Km 746/18 wskazano, że prowadzone jest z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o.o. w W. z siedzibą przy ul. (...) na podstawie tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego sporządzonego 23 października 2017 r. (repertorium A nr 8193/2017) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy z 12 grudnia 2017 r. w sprawie XVI GCo 1383/17 przeciwko dłużnikowi (...) S.A. w W. z siedzibą przy ul. (...) i obejmuje wierzytelność w łącznej wysokości na 1.03.2018 r. wynoszącej 3.424.810,16 zł.

W zajęciu udziałów w spółce prawa handlowego komornik z kolei wskazał, że na podstawie art. 911³ k.p.c. zawiadamia, że udziały dłużnika w ilości 15.000 w spółce (...) Sp. z o.o. w S. zostały zajęte do wysokości sumy wierzytelności wskazanej w zajęciu.

Dowody: pismo przewodnie komornika z 1.03.2018 r. (k. 627);

zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z 1.03.2018 r. (k. 628#629);

zajęcie udziałów w spółce prawa handlowego z 1.03.2018 r. (k. 630-631).

Pozwanej (...) Sp. z o.o. pismo komornika sądowego S. W. z 1 marca 2018 r. w sprawie Km 746/18 doręczono 13 marca 2018 r., wskazując, że zajęto 15.000 udziałów w spółce należących do dłużnika (...) S.A.

Dowód: zajęcie udziałów w spółce prawa handlowego z 1.03.2018 r. doręczone 13.03.2018 r. (k. 958-958v).

Sąd zważył, co następuje:

Podstawy prawnej żądania powódki o stwierdzenie nieważności uchwał upatrywać należy w art. 252 § 1 k.s.h. natomiast żądania uchylenia uchwały w art. 249 § 1 k.s.h. Przepisy te określają materialnoprawne przesłanki powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały oraz o uchylenie uchwały, natomiast katalog podmiotów legitymowanych do wystąpienia z takimi powództwami określa art. 250 k.s.h., zgodnie z którym prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały przysługuje: zarządowi, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz poszczególnym ich członkom (pkt 1); wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu (pkt 2); wspólnikowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w zgromadzeniu wspólników (pkt 3); wspólnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad (pkt 4); w przypadku pisemnego głosowania, wspólnikowi, którego pominięto przy głosowaniu lub który nie zgodził się na głosowanie pisemne albo też który głosował przeciwko uchwale i po otrzymaniu wiadomości o uchwale w terminie dwóch tygodni zgłosił sprzeciw (pkt 5).

Powódka wytaczała powództwo jako wspólnik pozwanej spółki, a co za tym idzie konieczne było ustalenie w pierwszej kolejności, czy powódka w chwili powzięcia zaskarżonych uchwał 28 lutego 2018 r. była nadal wspólnikiem pozwanej spółki – (...) Sp. z o.o. w S. – gdyż w istocie na tej kwestii skupiał się ciężar podnoszonej przez strony postępowania argumentacji. Sama powódka już w pozwie kwestionowała bowiem skuteczność przejęcia wszystkich udziałów w pozwanej spółce przez spółkę prawa cypryjskiego (...) z siedzibą w N., w wyniku zaspokojenia się przez nią jako zastawnika z przedmiotu umowy zastawu rejestrowego z 5 lipca 2016 r. zabezpieczającej zapłatę przez powódkę ceny

sprzedaży wszystkich udziałów w pozwanej spółce na rzecz tego cypryjskiego podmiotu. Głosami tej właśnie spółki, jako jedyne go wspólnika (w którego imieniu działał jako pełnomocnik P. K.,) podjęto zaskarżone uchwały. Zdaniem powódki takie przejęcie na własność udziałów w pozwanej spółce przez (...) było nieskuteczne, gdyż nie było podstaw umownych do zaspokojenia się przez zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrowego, a nadto stosowne oświadczenie zastawnika nie zostało doręczone powódce 27 lutego 2018 r. ale najwcześniej dopiero 5 marca 2018 r., kiedy w obecności notariusza kopertę je zawierającą otworzył prezes zarządu powódki.

Pozwana z kolei stała konsekwentnie na stanowisku, że powódka nie ma legitymacji czynnej do wystąpienia z powództwem, gdyż 27 lutego 2018 r. przestała być wspólnikiem (nadto jedynym wspólnikiem) pozwanej spółki z uwagi na przejęcie na własność tego dnia wszystkich udziałów przez (...) jako zastawnika zaspokajającego swoje roszczenie z przedmiotu zastawu rejestrowego, którym objęte były nabyte 5 lipca 2016 r. przez powódkę od (...) udziały w pozwanej spółce. Zdaniem pozwanej zaistniały także umowne warunki pozwalające na skorzystanie przez zastawnika z zaspokojenia się z przedmiotu zastawu przez przejęcie go na własność, bowiem powódka opóźniała się z zapłatą ceny sprzedaży o co najmniej 92 dni od wskazania jej w piśmie z 6 listopada 2017 r. przez (...) Ltd. jako sprzedającego i podmiot trzeci prawa kanadyjskiego (prowincji O.) S. (...) rachunku bankowego spełniającego określone w umowie sprzedaży udziałów warunki.

W ocenie Sądu, dokonanej na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, uznać należało, że powódka 27 lutego 2018 r. przestała być jedynym wspólnikiem pozwanej spółki (jak też jej wspólnikiem w ogóle), a w związku z tym nie przysługuje jej legitymacja czynna ani do wystąpienia z powództwem o stwierdzenie nieważności wskazanych na wstępie uchwał Zgromadzenia Wspólników pozwanej, ani też do wystąpienia z powództwem ewentualnym o uchylenie trzeciej z wymienionych uchwał, mającej za przedmiot powołanie nowego członka zarządu.

Między stronami było bezsporne (jak też wprost wynikało to z zebranych dowodów z dokumentów), że w umowie sprzedaży udziałów wskazano, że w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat ceny sprzedaży sprzedający (tj. cypryjska spółka (...)) będzie uprawniony do zaspokojenia swoich wierzytelności z przedmiotu zastawu, w szczególności przez przejęcie jego własności, pod warunkiem bezskutecznego upływu okresu 92 dni od pierwszego terminu dokonania danej płatności. Z kolei w umowie zastawu rejestrowego i zastawu zwykłego z 5 lipca 2016 r. zabezpieczającej wierzytelność (...) wobec powódki z tytułu zapłaty ceny sprzedaży udziałów w pozwanej spółce wprost pod jednostką redakcyjną 7.1. pod lit. b wskazano, iż zaspokojenie zobowiązań zastawcy (tj. powódki) wobec zastawnika (tj. spółki (...) Ltd.) może nastąpić według wyboru zastawnika przez przejęcie udziałów na własność przez zastawnika w trybie art. 22 ustawy o zastawie rejestrowym. Stosowna adnotacja o możliwości takiego zaspokojenia została uwzględniona także w rejestrze zastawów pod pozycją 2499522.

Zauważyć jednocześnie trzeba, że umowa zastawu rejestrowego zawarta przez strony spełniała wymogi przewidziane dla umowy zastawniczej w art. 2 i 3 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. z 2018 r. poz. 2017), w tym w szczególności zawarta była w formie pisemnej (przez art. 3 ust. 1 ustawy zastrzeżonej pod rygorem nieważności), jak też stosownie do art. 3 ust. 2 obejmowała wskazanie daty zawarcia, dane dotyczące zastawcy i zastawnika; określono przedmiot zastawu w sposób odpowiadający jego właściwościom jak też wierzytelność zabezpieczoną zastawem – przez oznaczenie stosunku prawnego, z którego ta wierzytelność wynika lub może wynikać, jak również najwyższą sumę zabezpieczenia. Spełnienie tych wymogów warunkowało zresztą dokonanie wpisu zastawu rejestrowego w rejestrze zastawów.

Zgodnie z kolei z art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o zastawie rejestrowym umowa zastawnicza może przewidywać zaspokojenie zastawnika przez przejęcie przez niego na własność przedmiotu zastawu rejestrowego, jeżeli przedmiotem zastawu rejestrowego są rzeczy, wierzytelności i prawa lub zbiory rzeczy lub praw stanowiące całość gospodarczą, a strony w umowie zastawniczej ściśle oznaczyły wartość przedmiotu zastawu albo określiły sposób ustalenia jego wartości dla zaspokojenia zastawnika. W myśl art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o rejestrze zastawów przejęcie na własność przedmiotu zastawu rejestrowego następuje po upływie terminu wykonania zobowiązania, które zostało zabezpieczone tym zastawem, z dniem złożenia przez zastawnika oświadczenia na piśmie o przejęciu tego przedmiotu na własność – w przypadku określonym w ust. 1 pkt 2 i 3.

Powtórzeniem niejako regulacji drugiego z zacytowanych przepisów w umowie zastawu zawartej przez powódkę ze spółką cypryjską (...) Ltd. było postanowienie zawarte pod jednostką redakcyjną 7.3., zgodnie z którym w przypadku, gdy zaspokojenie z przedmiotu zastawu rejestrowego nastąpi w sposób określony w 7.1. lit. b przejście praw do udziałów na zastawnika miało dochodzić do skutku z momentem doręczenia zastawcy oświadczenia o przejściu na własność i data ta miała być dniem przejścia, od którego zastawnik miał być uprawniony do wykonywania wszystkich praw korporacyjnych wynikających z udziałów.

Dostrzec jednocześnie trzeba, że art. 22 ust. 1 pkt 3 wymaga, aby strony w umowie zastawniczej ściśle oznaczyły wartość przedmiotu zastawu albo określiły sposób ustalenia jego wartości dla zaspokojenia zastawnika. Realizację tego wymogu wyraźnie miało zapewniać postanowienie umowy zastawu zawartej pod jednostką redakcyjną 7.4. i 7.5. zgodnie z którym w przypadku wyboru omawianego sposobu zaspokojenia przez zastawnika zobowiązania zastawcy miały wygasać do wysokości wartości przejścia oznaczonej jako wartość nominalna udziałów w pozwanej spółce (wynosząca 100 zł za udział, przy łącznej liczbie równych udziałów wynoszącej 15.000).

W doktrynie na tle art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o rejestrze zastawów wskazuje się, że celem tego rozwiązania jest umożliwienie stronom wyznaczenia reguł co do wartości przedmiotu zastawu na potrzeby zaspokojenia zastawnika, odpowiada ono ogólnej zasadzie autonomii woli stron w prawie cywilnym, a jednocześnie przyspiesza proces rozliczeń między stronami w związku z przejściem przedmiotu zastawu przez zastawnika, zmniejszając ryzyko sporów co do wartości zaspokojenia uzyskanego przez zastawnika [por. T. Czech w: red. K. O., Ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Komentarz, L., art. 22]. Jednocześnie ściśle oznaczenie wartości przedmiotu zastawu oznacza podanie w umowie zastawniczej konkretnej kwoty (wyrażonej w jednostkach pieniężnych – w walucie polskiej bądź w walucie obcej), która zostanie przeznaczona na zaspokojenie zastawnika po przejściu tego przedmiotu. Wymaganie powyższe jest spełnione, gdy w umowie zastawniczej – na potrzeby ustalenia wysokości zaspokojenia zastawnika – strony odwołują się do wartości nominalnej prawa obciążonego zastawem rejestrowym. Dostrzec przy tym trzeba, że ustawodawca daje w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy stronom możliwość wyboru jednego z dwóch sposobów określenia wartości przedmiotu zastawu na potrzeby zaspokojenia zastawnika – albo przez ściśle określenie wartości, albo przez określenie sposobu ustalenia wartości na potrzeby zaspokojenia zastawnika. Zgodnie z ogólną zasadą autonomii woli w prawie cywilnym zastawca i zastawnik mają szeroko zakreśloną swobodę w zakresie unormowania w umowie różnego rodzaju sposobów i procedur ustalania wartości przedmiotu zastawu, w tym mogą odwołać się do wyceny przedmiotu zastawu sporządzonej przez rzeczoznawcę, przy czym za niewystarczające należałoby uznać odwołanie się wyłącznie do wartości rynkowej przedmiotu zastawu, jeżeli nie przewidziano sposobu ustalenia tej wartości [por. T. Czech w: red. K. O., Ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Komentarz, L., art. 22].

W orzecznictwie zwraca się z kolei uwagę, że w istocie ani wybór ścisłego określenia wartości przedmiotu zastawu na potrzeby zaspokojenia zastawnika, ani określenie sposobu ustalenia wartości na potrzeby zaspokojenia zastawnika, nie wymagają ukształtowania ich przez strony w taki sposób, aby zawsze wartość zastawu odpowiadała jego wartości rynkowej. Na poparcie takiego stanowiska odwołuje się do dostrzeżenia wspomnianego już wyżej celu regulacji zawartej w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o zastawie rejestrowym, którym jest m.in. uniknięcie – dzięki ścisłemu wskazaniu przez kwotę wyrażoną w pieniądzu wartości przedmiotu zastawu – sporu o wartość przejmowanego przedmiotu zastawu. Elastyczność umowy zastawu rejestrowego znacznie komplikowałaby jej wykorzystanie gdyby wartość przedmiotu zastawu zawsze musiała odpowiadać jego wartości rynkowej, gdyż ustalenie jej niejednokrotnie byłoby kosztowne, a w wielu wypadkach trudne, jeśli nie niemożliwe. Wybranie takiej, a nie innej ścisłej wartości przedmiotu zastawu na potrzeby zaspokojenia zastawnika oddane jest tym samym woli stron i mieści się w zakresie ich autonomii woli [por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r., III CSK 167/15, wyroku SA w Krakowie z 21.01.2015 r. w sprawie I ACa 1486/14, LEX].

Jednocześnie dostrzec trzeba, że postanowienie zawarte pod jednostką redakcyjną 7.2. nakładało na zastawnika (spółkę cypryjską (...) Ltd.) obowiązek powiadomienia zastawcy (powódki) na piśmie o wyborze sposobu zaspokojenia wskazanego pod jednostką 7.1. lit. b umowy zastawu rejestrowego. Takie postanowienie umowne odpowiada regulacji zawartej w art. 25 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym, który stanowi, że bezpośrednio przed podjęciem czynności

mających na celu zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrowego, o których mowa w art. 22 i art. 24, zastawnik powinien na piśmie zawiadomić zastawcę o zamierzonym podjęciu działań zmierzających do zaspokojenia jego roszczeń wynikających z zastawu rejestrowego.

W doktrynie na gruncie tego przepisu wskazuje się, że podstawową przesłanką wykonania zastawu rejestrowego jest wymagalność zabezpieczonej wierzytelności, a co za tym idzie zastawnik nie może podjąć czynności zmierzających do zaspokojenia się z przedmiotu zastawu, gdy żadna z zabezpieczonych wierzytelności nie jest jeszcze wymagalna. Wymagalność zabezpieczonej wierzytelności stanowi zresztą ogólną przesłanką wykonania wszelkich zabezpieczeń o charakterze akcesoryjnym w polskim prawie cywilnym. Niemniej zastawnik ma obowiązek zawiadomić zastawcę o zamierzonym podjęciu działań w celu zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym z przedmiotu zastawu, a zastawnik może wystosować omawiane zawiadomienie dopiero wtedy, gdy wymagalna stała się zabezpieczona wierzytelność, która ma zostać zaspokojona z przedmiotu zastawu. W doktrynie i w orzecznictwie wskazuje się jednak, że doręczenie zastawcy wspomnianego zawiadomienia przez zastawnika nie jest warunkiem skutecznego wykonania zastawu rejestrowego w trybie art. 22-24 ustawy, bowiem jej przepisy nie przewidują takich konsekwencji [por. T. Czech w: red. K. O., Ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Komentarz, L., art. 25]. Co za tym idzie naruszenie przez zastawnika obowiązku uprzedniego zawiadomienia na piśmie zastawcy o zamiarze podjęcia czynności zmierzających do zaspokojenia zastawnika z przedmiotu zastawu nie wyłącza skutku w postaci przejścia własności, gdyż sankcji takiej nie przewiduje ani art. 22 ani art. 25 ustawy [por. wyrok SN z 20.04.2006 r. w sprawie IV CSK 62/06, LEX].

Przy rozpoznaniu niniejszej sprawy nie może umknąć uwadze, że oświadczenie zastawnika o zamiarze zaspokojenia swojej zabezpieczonej wierzytelności w sposób określony pod jednostką redakcyjną 7.1. lit. b datowane na 19 lutego 2018 r. oraz oświadczenie zastawnika o zaspokojeniu się z przedmiotu zastawu rejestrowego w sposób określony w jednostce 7.1. lit. b datowane na 20 lutego 2018 r. zostały doręczone zastawcy (powódce) w tej samej dacie. Tak jak przepisy ustawy o zastawie rejestrowym, także postanowienia umowne nie przewidywały żadnej sankcji na wypadek niedochowania przez zastawnika obowiązku uprzedniego zawiadomienia o zamiarze skorzystania ze sposobu zaspokojenia z jednostki 7.1. lit. b umowy. Na tle powyższych poglądów doktryny i orzecznictwa uznać tym samym trzeba, że skoro dalej idące naruszenie art. 25 ustawy o zastawie rejestrowym, polegające na braku w ogóle zawiadomienia, o którym mowa w tym przepisie, nie skutkuje nieważnością czy bezskutecznością przejęcia przedmiotu zastawu na własność przez zastawnika w trybie art. 22 ustawy, to tym samym taką sankcją nie jest obwarowane naruszenie mniejszej wagi, które miało miejsce w niniejszej sprawie, tj. zawiadomienie złożone jednocześnie z oświadczeniem o przejęciu na własność przedmiotu zastawu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy.

Wobec powyższych okoliczności należało uznać, że oświadczenie zastawnika (spółki cypryjskiej (...) Ltd.) o zaspokojeniu się z przedmiotu zastawu w postaci 100% udziałów w pozwanej spółce odpowiadało tak regulacji umownej jaką przewidziały strony w umowie zastawu rejestrowego z 5 lipca 2016 r., jak i wyżej wskazanym przepisom ustawy o zastawie rejestrowym.

Kolejną kwestią sporną między stronami, a istotną dla ustalenia czy po stronie powódki istniała legitymacja czynna do wystąpienia z pozwem, była data doręczenia oświadczenia zastawnika o zaspokojeniu się z przedmiotu zastawu rejestrowego przez jego przejęcie na własność. W doktrynie na tle art. 25 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym wskazuje się, że zawiadomienie, o którym mowa w tym przepisie (a co za tym idzie także oświadczenie, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy) stanowi oświadczenie zastawnika zbliżone do oświadczenia woli, tym samym stosownie do art. 65¹ k.c. należy do niego stosować odpowiednio przepisy o oświadczeniach woli. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 65¹ k.c. przepisy o oświadczeniach woli stosuje się odpowiednio do innych oświadczeń. Wskazuje się zatem, że chwilę doręczenia zawiadomienia zastawcy, (a w konsekwencji złożenia oświadczenia o przejęciu na własność przedmiotu zastawu), powinno się oceniać według reguł określonych w stosowanym odpowiednio art. 61 k.c., który stanowi w § 1 zdanie pierwsze, że oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Trzeba przy tym mieć na względzie ewentualne postanowienia

umowy zastawniczej normujące procedurę doręczenia [por. T. Czech w: red. K. O., Ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Komentarz, L., art. 25].

Powódka jako zastawca i cyprijska spółka (...) Ltd. jako zastawnik kwestię doręczeń uregulowali w umowie zastawu rejestrowego z 5 lipca 2016 r. pod jednostką redakcyjną 9.2., gdzie wskazano, iż zawiadomienia mogą być doręczane bądź to do rąk własnych, bądź przesyłane pocztą poleconą, bądź pocztą kurierską za potwierdzeniem odbioru na wskazane w umowie zastawu adresy, przy czym w przypadku zastawcy wskazano adres (...) Spółka Akcyjna, ul. (...), (...)-(...) W., z dopiskiem do rąk własnych Prezes Zarządu”, co odpowiadało tak miejscu siedziby powódki (zastawcy), jak i jej ówczesnej nazwie ujawnionej w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Jednocześnie dostrzec trzeba, że stroną umowy zastawu był nie prezes zarządu zastawcy, ale zastawca będący spółką kapitałową prawa handlowego, a zatem będący osobą prawną. Zgodnie zaś z art. 38 k.c. osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na niej statucie. Prezes zarządu (niezależnie od tego jaka osoba fizyczna z imienia i nazwiska pełni w danej chwili tą funkcję, tzn. jest piastunem organu) jest wobec powyższego organem spółki przez którego działa sama spółka, zaś oświadczenia składane prezesowi zarządu są oświadczeniami składanymi samej spółce. Bierna reprezentacja spółki jest przy tym zawsze jednoosobowa, co oznacza, że nawet jeżeli spółka do składania własnych oświadczeń woli wobec innych podmiotów wymaga łącznego działania więcej niż jednej osoby, to do odbierania oświadczeń kierowanych do spółki umocowany jest zawsze każdy członek wieloosobowego zarządu. Niemniej nacisk należy położyć w okolicznościach niniejszej sprawy na regulację przytoczonego wcześniej art. 61 § 1 zdanie pierwsze k.c., na którego tle podkreśla się, że dojsście oświadczenia woli do adresata w taki sposób, by mógł on zapoznać się z jego treścią, polega na stworzeniu przez składającego takiej sytuacji, w której adresat oświadczenia może zapoznać się z nim w zwykłym toku czynności (rzeczywiście zapoznanie się nie ma natomiast znaczenia). Chwilą doręczenia jest tym samym chwila, w której najwcześniej w toku zwykłych czynności adresat mógł się zapoznać z treścią oświadczenia [por. M. w: red. G., M., Kodeks cywilny. Komentarz, W. 2019, art. 61 k.c.].

W związku z powyższymi uwagami należy stwierdzić, że chwilą złożenia oświadczenia zastawnika o przejęciu na własność udziałów w pozwanej spółce jako przedmiotu zastawu rejestrowego w niniejszej sprawie była chwila, w którym przesyłka znajdująca się w zamkniętej kopercie wraz z dodatkowym pismem przewodnim z kancelarii (...) została doręczona pod wskazany w umowie zastawu adres powódki do doręczeń w W. przy ul. (...), gdzie przesyłkę odebrała pracownica powiązanej z powódką spółki działającej pod tym samym adresem, będąca jednocześnie pełnomocnikiem powodowej spółki do odbioru korespondencji. Taki charakter przyznanego umocowania wprost wynikał z zeznań tejże pracownicy E. D. złożonych na rozprawie 10 stycznia 2020 r., w których wskazała, że miejsce jej pracy w W. przy ul. (...) jest siedzibą zarówno powódki jak i innych powiązanych spółek, a do zadań świadka należało odbieranie korespondencji kierowanej do powódki, w tym była umocowana do odbioru na poczcie przesyłki awizowanej skierowanej do powodowej spółki. Co za tym idzie E. D. była umocowana do odebrania korespondencji skierowanej do powódki, co zresztą uczyniła 27 lutego 2018 r. odbierając przesyłkę zawierającą oświadczenia zastawnika (o zawartości przesyłki znajdującej się w zamkniętej kopercie opatrzonej dopiskiem „do rąk własnych Prezes Zarządu” informowało z kolei doręczone wraz z nią pismo przewodnie z kancelarii (...)). Mając zaś na uwadze treść art. 61 k.c. to wówczas najwcześniej powodowa spółka w toku swoich zwykłych czynności mogła zapoznać się z treścią pisemnych oświadczeń znajdujących się w przesyłce.

Nie można zatem podzielić stanowiska prezentowanego przez stronę powodową, jakoby do doręczenia oświadczeń powódce doszło dopiero wtedy, gdy jej prezes zarządu 5 marca 2018 r. otworzył zawierającą je kopertę w obecności notariusza, z czego notariusz sporządził protokół, skoro powodowa spółka przez swój organ w postaci zarządu mogła z treścią złożonych oświadczeń zapoznać się już 27 lutego 2018 r. Fakt, że jej prezes zarządu przebywał wówczas w Danii w związku ze służbowym wyjazdem pozostawał bez wpływu na możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia. Aktualny na 2018 rok postęp techniczny pozwalał na to, aby pracownik upoważniony do odbioru korespondencji w osobie E. D. z łatwością za pomocą środków komunikacji na odległość – nawet bez otwierania przesyłki, do czego nie miał umocowania – poinformował prezesa zarządu powódki przebywającego za granicą w nieodległym europejskim kraju, że określona przesyłka zawierająca określone oświadczenia (wskazane wprost w piśmie przewodnim doręczonym wraz z zamkniętą kopertą) do powódki została doręczona. Wtedy też prezes

zarządu mógł zażądać otwarcia koperty przez pełnomocnika w W. i przesłania w taki czy inny sposób informacji o treści oświadczeń znajdujących się w środku koperty – czy to za pomocą poczty elektronicznej w postaci skanów dokumentów, czy też w inny sposób. Podkreślić przy tym trzeba, że powódka nawet nie podniosła twierdzeń, ażeby nawiązanie wówczas kontaktu z jej prezesem zarządu było obiektywnie niemożliwe, a co za tym idzie nie było żadnych podstaw aby przyjąć, że złożenie przez zastawnika oświadczenia powódce nastąpiło w późniejszej dacie, niż 27 lutego 2018 r.

Nie sposób też przyjąć, że wymóg umieszczenia na przesyłce dopisku, że jest ona kierowana do prezesa zarządu powódki, może skutkować uznaniem, że do skutecznego doręczenia mogło dojść dopiero w chwili, gdy przesyłka znalazła się fizycznie w rękach prezesa zarządu. Dostrzec trzeba, że na przesyłce nie wskazano nawet imiennie osoby prezesa zarządu, zaś adresem doręczenia określonym w umowie zastawu rejestrowego był adres powodowej spółki, a nie adres prezesa zarządu lub też innej osoby. Jednocześnie, mając na względzie, że umowa przewidywała możliwość doręczenia także za pośrednictwem innych podmiotów – przez pocztę, czy kuriera – uznać trzeba, że dopisek „do rąk własnych prezesa zarządu” można trafnie rozumieć jedynie jako skierowany do osób umocowanych do odbioru korespondencji. Dopisek ten oznaczał, że ich obowiązkiem jest przekazanie tej korespondencji do rąk własnych prezesa, co było równoznaczne z zakazem otwierania tej przesyłki bez zgody prezesa. W świetle obecnego rozwoju techniki w zakresie komunikacji na odległość nie może w okolicznościach niniejszej sprawy być rozumiane tylko ściśle jako fizyczne przekazanie przesyłki do rąk prezesa, a nie również inne poinformowanie go o przesyłce (zwłaszcza, że jej zawartość opisano w piśmie przewodnim) z umożliwieniem mu wydania polecenia otwarcia przesyłki i przesłania za pomocą środków komunikowania się na odległość kopii zawartości otwartej koperty. Co za tym idzie, wymóg wskazania omawianego dopisku nie mógł być rozsądnie rozumiany jako skierowany do doręczyciela i nakładający na niego najpierw obowiązek ustalenia, kto z imienia i nazwiska jest prezesem zarządu, gdzie przebywa, a następnie w tymże miejscu wręczenie mu przesyłki do rąk własnych. Przypisanie temu dopiskowi takiego właśnie znaczenia umożliwiałyby w istocie instrumentalne wykorzystywanie nieobecności prezesa spółki do wstrzymania się przez zastawcę od odbioru niechcianej korespondencji.

W związku z powyższym należało uznać, że doręczenie bezpośrednie przez osoby z kancelarii (...) do rąk pełnomocnika powódki umocowanego do odbioru korespondencji w osobie E. D. było skuteczne wobec powodowej spółki, wobec czego do doręczenia stosownie do art. 61 § 1 zdanie pierwsze k.c. doszło z chwilą odebrania przez nią przesyłki 27 lutego 2018 r., a najpóźniej tego samego dnia, w chwili, gdy mogła w toku zwykłych czynności najwcześniej poinformować o przesyłce przebywającego za granicą prezesa zarządu powódki. Kwestią wtórną i nieistotną dla sprawy pozostawał wobec tego fakt, kiedy ewentualnie prezes powodowej spółki rzeczywiście otworzył korespondencję, a w szczególności fakt, że miało to miejsce 5 marca 2018 r. w kancelarii notarialnej i zostało stwierdzone przedstawionym przez powódkę protokołem notarialnym.

Kwestia daty, w której do powódki doszło oświadczenie zastawnika o zaspokojeniu się z objętych zastawem rejestrowym 100% udziałów w pozwanej spółce była dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotna nie tylko ze względu na to, iż pozwalała na ustalenie, czy jedynym współnikiem, którego głosami można było podjąć zaskarżone uchwały, była cypryjska spółka (...) Ltd. Miała także wpływ na skuteczność przejęcia własności udziałów, gdyż powódka upatrując (niesłusznie) daty złożenia oświadczenia zastawnika w dniu 5 marca 2018 r. wywodziła, że zaspokojenie się z przedmiotu zastawu rejestrowego w tym dniu byłoby nieskuteczne, gdyż 1 marca 2018 r. miało dojść do zajęcia udziałów w pozwanej spółce przez komornika sądowego w związku z prowadzeniem egzekucji z majątku powódki na rzecz wierzyciela w osobie spółki (...) Sp. z o.o. w W. również mającej siedzibę przy ul. (...). Zgodnie bowiem z art. 21a ustawy o zastawie rejestrowym od chwili zajęcia przedmiotu zastawu rejestrowego przez komornika lub inny organ egzekucyjny zastawnik nie może podejmować czynności mających na celu zaspokojenie na podstawie przepisów art. 22-27.

Wobec powyższego należało ustalić, w jakiej dacie miało nastąpić wskazywane przez powódkę zajęcie udziałów w pozwanej spółce przez komornika sądowego, czy w dacie tej udziały nadal stanowiły własność powódki, oraz czy w konsekwencji zajęcie takie mogło wywołać w niniejszej sprawie skutek z art. 21a ustawy o zastawie rejestrowym i

stanąć na przeszkodzie przejściu 100% udziałów w pozwanej spółce przez cypryjską spółkę (...) Ltd. z dniem 27 lutego 2018 r., gdy powódce doręczono oświadczenie, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o zastawie rejestrowym.

W doktrynie wskazuje się, że art. 21a ustawy obejmuje zajęcia dokonane w sądowym postępowaniu egzekucyjnym oraz postępowaniu egzekucyjnym w administracji, na co wynika z użycia przez ustawodawcę sformułowania „przez komornika lub inny organ egzekucyjny”. Dotyczy to jednocześnie tak zajęcia w toku postępowania egzekucyjnego, jak i zajęcia w toku postępowania zabezpieczającego [por. T. Czech w: red. K. O., Ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Komentarz, L., art. 21a]. Z kolei zgodnie z ówczesnym brzmieniem art. 911³ k.p.c. zajmując udział wspólnika w spółce handlowej albo prawa wspólnika z tytułu udziału w takiej spółce, którymi wspólnikowi wolno rozporządzać, jak również prawa majątkowe akcjonariusza, komornik powiadomi o zajęciu spółkę oraz zgłosi ten fakt sądowi rejestrowemu. Pozwana spółka – jak zaś wynika ze zgromadzonych w niniejszej sprawie dowodów – została o zajęciu udziałów mających należeć do powódki poinformowana dopiero 13 marca 2018 r., a zatem także po dacie 5 marca 2018 r., kiedy to prezes zarządu powódki otworzył kopertę zawierającą oświadczenie zastawnika o przejściu na własność udziałów. Samej powódce jako dłużnikowi pismo komornika obejmujące zajęcie udziałów doręczono z kolei 2 marca 2018 r. Niemniej, wobec wyżej poczynionych rozważań okoliczności związane z podjęciem przez komornika próby dokonania zajęcia udziałów w pozwanej spółce pozostawały w istocie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż do przejścia na własność udziałów w pozwanej spółce z powódki na zastawnika w osobie cypryjskiej spółki (...) Ltd. doszło już 27 lutego 2018 r., a zatem jeszcze przed wszczęciem przez komornika postępowania egzekucyjnego 1 marca 2018 r.

Argumentacja powódki, jakoby miało nie dojść do skutecznego przejścia udziałów w pozwanej spółce przez (...) Ltd. z uwagi na dokonanie zajęcia udziałów przez komornika była zatem w niniejszej sprawie niezasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wreszcie należało ustosunkować się do podnoszonych przez powódkę zarzutów, jakoby wskazany w piśmie z 6 listopada 2017 r. – doręczonym powódce 16 listopada 2017 r. – przez (...) Ltd. i S. (...) rachunek w cypryjskim banku (...) w N. o numerze (...) nie spełniał wymogów określonych w umowie sprzedaży udziałów z 5 lipca 2016 r. pod jednostkami redakcyjnymi 1.1.11 oraz 5.1. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności prowadzonej przez strony korespondencji prowadziła do wniosku, że o ile pierwotnie wskazany przez te podmioty rachunek bankowy nie spełniał umownych warunków, gdyż nie był rachunkiem założonym wspólnie dla (...) Ltd., S. (...) ale dla podmiotu trzeciego, to jednak już rachunek wskazany we wspomnianym wyżej piśmie z 6 listopada 2017 r. wymagania umowne spełniał i dalsze kwestionowanie tego faktu przez powódkę było bezzasadne. Wspomniany rachunek do dokonywania płatności przez powódkę został zdefiniowany pod jednostką redakcyjną 1.1.11. umowy sprzedaży udziałów, gdzie wskazano, że będzie to rachunek depozytowy w renomowanym banku w (...), który zostanie otwarty łącznie przez (...) Ltd., S. (...) w taki sposób, by rachunek ten mógł być obsługiwany tylko łącznie przez te podmioty na podstawie złożonej w banku przez nie jako współposiadaczy rachunku dyspozycji w odniesieniu do tego rachunku depozytowego oraz we wszelkich kwestiach z nim związanych. Podkreślić trzeba, że (...) Ltd. ustosunkowała się do wątpliwości wyrażanych przez powódkę, ostatecznie przedstawiając zaświadczenie wystawione przez (...) Ltd., w którym wskazano, że jest to rachunek prowadzony dla (...) Ltd., S. (...) jako jego współposiadaczy. O ile zatem początkowo powódka mogła mieć zasadne obawy, że w razie dokonania płatności na rachunek niespełniający wymogów umownych nie zostaną zaspokojone z ceny sprzedaży udziałów wiarygodności zabezpieczone na majątku pozwanej spółki, co miałyby wpływ także na sytuację gospodarczą powódki jako nabywcy 100% udziałów w pozwanej spółce, o tyle po otrzymaniu pisma z 6 listopada 2017 r., a zwłaszcza po otrzymaniu zaświadczenia wystawionego przez (...) Ltd. dalszych takich wątpliwości powódka mieć nie powinna, wobec czego nie sposób dalszego jej wstrzymywania się z zapłatą ceny sprzedaży za nabyte udziały w pozwanej spółce uznawać za uzasadnione.

Dostrzec też trzeba, że (...) Ltd. wspomnianym piśmie z 6 listopada 2017 r. doręczonym powódce 16 listopada 2017 r. wezwała ją jednocześnie do zapłaty rat ceny sprzedaży, których termin zapłaty określony w umowie już minął, a co obejmowało zapłatę rat w kwotach 2.000.000 zł, 3.000.000 zł, 4.000.000 zł, 5.000.000 zł oraz 6.000.000 zł. Dalsze opóźnianie się przez powódkę z zapłatą wymagalnych rat ceny sprzedaży powodowało, że od 16 listopada 2017 r.

należało liczyć ustalony przez strony pod jednostką redakcyjną 5.4. umowy sprzedaży udziałów termin 92-dniowy, po którego upływie całość zobowiązania powódki miała stać się wymagalna (stosownie do jednostki redakcyjnej 5.3.), zaś sprzedająca spółka prawa cypryjskiego (...) Ltd. mogła także skorzystać z ustanowionego na jej rzecz zabezpieczenia roszczenia o zapłatę i zaspokoić się jako zastawnik z przedmiotu zastawu rejestrowego w postaci 100% udziałów w pozwanej spółce.

W kontekście powyższego zauważyć jeszcze należy, iż z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wspomniany wyżej 92-dniowy termin (licząc od najpóźniejszej daty otrzymania przez powódkę pisma z 6 listopada 2017 r., którą był 16 lutego 2017 r.) upłynął 27 lutego 2018 r., a co za tym idzie tego też dnia cypryjska spółka (...) Ltd. jako zastawnik najwcześniej mogła zaspokoić swoje roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży przejmując na własność przedmiot zastawu rejestrowego w postaci 100% udziałów w pozwanej spółce.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że 28 lutego 2018 r., kiedy podejmowano zaskarżone w niniejszej sprawie uchwały, powódka nie była już współnikiem pozwanej spółki, co sprawia, że nie jest podmiotem legitymowanym czynnie do wystąpienia z powództwem z art. 252 lub z art. 249 k.s.h. wymienionym w art. 250 k.s.h. Istnienie legitymacji procesowej czynnej jest przy tym bezwzględnie pozytywną przesłanką procesową, a jej brak stoi na przeszkodzie uwzględnieniu powództwa. Skoro zatem w okolicznościach niniejszej sprawy na podstawie przeprowadzonych dowodów ustalono, że powódce nie przysługuje legitymacja czynna, to wytoczone przez nią powództwo podlegało oddaleniu, bez potrzeby prowadzenia dalszego postępowania odnośnie dalszych przesłanek powództwa czy to o stwierdzenie nieważności uchwał współników spółki z o.o. czy też o ich uchylenie. Wtórą kwestią pozostawało zatem udzielenie P. K. pełnomocnictwa do udziału w Zgromadzeniu Wspólników; zbędne było zatem także dokonywanie oceny zgłoszonego przez powódkę powództwa ewentualnego dotyczącego uchylenia uchwały o powołaniu M. K. na członka zarządu pozwanej spółki w kontekście badania, czy uchwała ta naruszała dobre obyczaje, czy też z innych względów podlega uchyleniu.

Tym samym powództwo oddalono w całości orzekając jak w punkcie I wyroku.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd opierał się przede wszystkim na przedstawionych przez strony dowodach z dokumentów, przy czym postępowanie dowodowe prowadził tylko w zakresie ustalenia, czy powódce przysługuje legitymacja czynna do wytoczenia powództwa, gdyż stwierdzenie jej braku czyniło zbędnym prowadzenie dalszego postępowania dowodowego. Za miarodajne – w zakresie ustalenia istotnych dla sprawy faktów – uznano dowody w postaci dokumentów takich jak umowy sprzedaży i zastawu zawartych przez powódkę i cypryjską spółkę (...), prowadzona przez strony korespondencja, czy wydruki z sądowych rejestrów. Sąd miał przy tym na względzie, że dokumenty te nie były kwestionowane przez strony co do ich autentyczności, za wyjątkiem pełnomocnictwa dla P. K., która to kwestia pozostawała jednak bez wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Strony nie kwestionowały treści zawartych umów, a co najwyżej przedstawiały odmienne subiektywne rozumienie niektórych ich postanowień.

W przypadku z kolei okoliczności związanych z doręczeniem powódce przesyłki zawierającej oświadczenie zastawnika o zaspokojeniu się z przedmiotu zastawu w trybie art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o zastawie rejestrowym Sąd oparł się nie tylko na treści dokumentów (która również nie była kwestionowana, gdyż spór co do daty doręczenia w istocie miał charakter sporu co do rozumienia przepisów prawa i postanowień umów stron regulującej kwestię doręczeń), ale także na zeznaniach świadka w osobie E. D., która była pełnomocnikiem do doręczeń powódki, i której wiarygodność także nie była przez żadną ze stron kontestowana. Co do podjęcia przez komornika próby zajęcia udziałów w pozwanej spółce Sąd również opierał się na dowodach z dokumentów opatrzonych datami ich doręczenia określonym podmiotom, co pozwalało na ustalenie, że próbę zajęcia udziałów jako składnika majątkowego powódki podjęto dopiero wtedy, gdy skutek oświadczenia złożonego 27 lutego 2018 r. nie były one już składnikiem jej majątku, gdyż przeszły na własność zastawnika w osobie cypryjskiej spółki (...). Dla ustalenia tego faktu bez znaczenia w okolicznościach niniejszej sprawy były dalsze losy postępowania wywołanego skargą na omawianą czynność komornika.

Pozostałe dowody zgłoszone w pozwie, zgłoszone na fakty nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy, zostały pominięte.

O kosztach postępowania między stronami procesu orzeczono w punkcie II na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, gdyż pozwana spółka wygrała w całości. Na poniesione przez nią koszty niezbędne do celowej obrony w wysokości 1.080 zł złożyło się zaś wynagrodzenie jednego zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym stosownie do art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. w wysokości określonej w § 8 ust. 1 pkt 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

W punkcie III Sąd oddalił wniosek interwenienta ubocznego po stronie pozwanej w osobie podmiotu prawa kanadyjskiego S. (...) o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania od strony powodowej. Wskazać trzeba w tym kontekście, że zagadnienie zasądzenia kosztów procesu w przypadku interwenienta ubocznego reguluje art. 107 k.p.c., stanowiący, że interwenient uboczny, do którego nie mają zastosowania przepisy o współuczestnictwie jednolitym, nie zwraca kosztów przeciwnikowi strony, do której przystąpił. Sąd może jednak przyznać od interwenienta na rzecz wygrywającego sprawę przeciwnika strony, do której interwenient przystąpił, zwrot kosztów wywołanych samoistnymi czynnościami procesowymi interwenienta. Sąd może także przyznać interwenientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązującego do zwrotu kosztów. Zdanie ostatnie przytoczonej jednostki redakcyjnej pozwala Sądowi na fakultatywne (przez posłużenie się sformułowaniem „Sąd może”) przyznanie interwenientowi kosztów interwencji od przeciwnika obowiązującego do zwrotu kosztów. Ponieważ jednak zasadą jest rozstrzygnięcie o kosztach procesu między jego stronami – powodem i pozwanym – toteż stanowiące wyjątek uwzględnienie wniosku interwenienta i zasądzenie zwrotu kosztów procesu także na jego rzecz może mieć miejsce w wyjątkowych przypadkach, w szczególności gdy przemawia za tym nakład pracy, czy przyczynienie się do rozstrzygnięcia sprawy. W okolicznościach rozpoznanej sprawy taka sytuacja nie zaistniała, stąd też jego wniosek o przyznanie od powódki zwrotu kosztów interwencji podlegał oddaleniu.